

ŠIBENJSKE NOVOSTI

IZLAZI SRIJEDOM i SUBOTOM.
Telefon interurban br. 47.

Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
koja isključivo vrši i odgovara za sve inkasacije.

Pretplata mjesечно Dinara 10. unapred.
Oglasni se računaju po cijeniku.

Broj 39.

Šibenik, subota 25. oktobra 1930.

Godina I.

Akcija za gradnju unske pruge.

Dne 20. t. mj. održana je sjednica II. i IV. odjelova splitske trgovачke komore pod predsjedanjem podpredsjednika g. Radice. Kod prve tačke dnevnog reda, a prema zaključku konferencije održane u Kninu 24. kolovoza t. g., izabrana je delegacija, koja će, skupa sa predstavnicima privrede iz Vrbaske banovine, poći u Beograd da posjeti mjerodavne krugove u poslu unske pruge. U ime Općine i privrede šibenske izabrani su načelnik g. Dr. Smolčić i predsjednik Vl. Kuljć.

Strašna rudarska nesreća.

U rudniku Alsdorfu u Njemačkoj, došlo je do strahovite katastrofe, a iz još nepoznatih razloga. Broj mrtvih rudara iznosi 257, a ranjenih 99. Iz Alsdorfajavljaju, da radovi oko spašavanja još nisu dovršeni. Izgleda, da u prostranim galerijama ima još 15 lješina. Tako isto se vjeruje, da se pod ruševinama administrativne zgrade nalazi još 10 lješina. Ova nezapamćena katastrofa izazvala je veliku žalost u cijeloj Njemačkoj.

Snižavanje kamatnjaka na uloške kod zagrebačkih banaka.

Savez zagrebačkih banaka snižava počam od 1. studenog kamatnjak na uloške. Više se neće praviti razlika između starih i novih uložaka. Za uloške prije 1. lipnja sniže se kamatnjak za 0.5 posto. Kod uložaka uz otkazni rok sniže se kamatnjak kod novih za 0.5 posto, a kod starih za 1 posto. Manjim bankama omogućeno je da plaćaju nešto veće kamate od velebanaka.

Ministar poljoprivrede o zakonu o dalmatinskom agraru.

Na prolasku u Hvar, kamo ide na oporavak, ministar poljoprivrede dr. Šibenik dao je ovu izjavu o „Zakonu o likvidaciji agrarnih odnosa u ranjoj pokrajini Dalmaciji“:

„Ne bi se pod parlamentarnim režimom nikada riješilo agrarno pitanje u Dalmaciji. Ovaj režim je jedini sposoban i on ima mnogo poteškoća: Na strani same države, koji mora da se mnogo žrtvuje, na strani samih interesenata, kod kojih je neriješavanje agrarnog pitanja kroz toliko vremena pobudilo uvjerenje, da se taj akt ne može i ne smije riješiti. Sa druge strane tražile su rješavanje toga pitanja neodgodive političke i ekonomiske potrebe. Neriješeni agrar razdijelio je Dalmaciju u dva tabora tako, da je svaki harmoničan rad u javnom životu bio gotovo nemoguć, a osim toga nesigurnost kome će zemlja pripasti u vlasništvo, imala je za posljedicu, da su se mnoga agrarna zemljista prestala obradjavati, pa uslijed toga nisu nosila koristi niti vlasniku niti težaku. Pored toga neobradjivanje dalmatinske zemlje kroz nekoliko godina gotovo redovito je imalo za posljedicu, da ona ostane apsolutno nesposobna, te se opet vrlo teško dade privesti kulturi.“

Kao što je država uvidjela, da je doseganje ovog zakona jedna socijalna potreba, i uslijed toga je baš doprinijela nerazmjerne velike žrtve, tako s drugе strane vlasnici treba da uvide socijalnu potrebu uređenja agrarnih odnosa, kojima se osigurava jedna egzistencija za daleku budućnost za više nego 45.000 seljačkih porodica i moraju da se uslijed toga odreknu uvjerenja, da su njihovi pojedinačni interesi nepremostiva zapreka za državnu vlast, da normalizira i sredi u jednu zdravu kolotečinu agrarnu privredu svoje zemlje.

Konačna visina odštete koja je odredjena izuzetno za Dalmaciju mora da služi kao dokaz nastojanja države, da se po najvećoj mogućnosti nadoknaditi vlasnicima ona renta, koju su izgubili, jer i tako nisu zemlju sami obradjivali.

Uslijed ovoga zakona u najkraćem vremenu ne stati će jaz, koji se godinama povećavao između vlasnika i težaka, pa će za nekoliko godina jedni i drugi zaboraviti na agrar, jer će znati na cemu su i kako da se opredjele u traženju za eksistencijom.

Naš stav.

Na prošloj sjednici općinskog vijeća apostrofirana je šibenska mladost od strane vodećih ličnosti naše komunalne politike, ne za to što bi ona kao organizovana falanga predstavljala neku opasnost za položaje tih vodećih krugova, jer ta organizovanost do sada ne postoji (na žalost!), već iz same pomisli, da bi se ti mladi ljudi mogli usudit, da jedanput, tim starijima zavire u poslove i da rastrgaju lažni vclučeni nimbus, kojim se oni kao oklopom ovijaju.

Već je postalo poslovno, da se o mladim ludima u Šibeniku govori sa omalovažavanjem. Jedan od uzroka tome je, što i jedan debar dio omladine već u naponu svoje snage predstavlja starce nesposobne za ikakav pozitivan javni posao, koji, potpuno sterilne, provode dane uz karte i brbljanje. *To kažemo za jedan dio naše školovane mladosti.* Izgleda nam da se njih, dok su boravili vani, na naukama, nije uhvatio nijedan atom velikih društvenih problema, koji danas dominiraju svijetu, a koje nosi baš mladi poslijeratni naraštaj. Narodni socialni, ekonomski i kulturni život, svi problemi, koji danomice niču u raznim formama državnog i narodnog života prolaze kraj njih, a da se oni ni ne obazru na nje. Zavijeni u letargiene sre zadovoljni su, da ih se pusti na miru, i jedino brinu brigu o tome kako će na već utrtom putu, ne pitajući dali je to savremeno, opravdano ili ne, sazidati kućicu svoje karierice, da omoguće sebi udobnost, skupljaju sa popodnevnim kapucinerom i partijom preferansa.

To smo imali da rekнемo o jednom dijelu naše mladosti, a to znači, da postoji i drugi dio, koji uzima oprečna gledišta i koji koraca korakom savremenosti u svim problemima, koje izbacuje naš javni život, da o njima misle, stvara svoje sudove i da streme za tim, da u našem javnom životu zauzmu svoja mesta kao aktivisti i pozitivisti, vodeći računa o svima faktorima, koji taj život sačinjavaju. Taj drugi dio šibenske školovane i privredničke mladosti, ne može dozvoliti, da ih se neopravdano i sa računom eliminira iz javnih, a osobito komunalnih poslova i života, jer su u prvom redu, kao rođeni građani za to pozvani, a u drugom mislimo, da je već došlo vrijeme da se izvrsi „smena“ jednog mentaliteta, koji je po prirodnom razvoju morao da nestane već 1918. nakon oslobođenja.

Šibenska mladost, koliko ona školovana, toliko i ona koja radi u privrednom životu, osjeća se u životnom strujanju svoga radnog grada tuđincima, jer je potpuno isključena od javnih poslova, u koje je dozvoljen uviđaj samo onima, za koje se anketom ustvrdi da nisu „opasni“ i da neće rušiti „bogove sa Olimpa“. Oni za taj posao imaju volje, snage i sposobnosti, ali im na putu stoji ta „olimpijska“ prepona, koja je kao po nekom čudu našla, nakon brodoloma koji je 1918. srušio regresivni konzervativam, utočište u našoj sredini, našem gradu. Malobrojni skup Gentry-ane našeg domaćeg, — jer su domaće naši očevi, već prije nekoliko decenija u političko-socialnim sudarima i borbama eliminirali — već stranog, tuđeg, vlada po starim preživjelim principima i mentalitetu našom sredinom i našim javnim životom. Oko te zaostale oaze konzervativaca sa srednjevjekovnim mentalitetom, kod kojih vlada uvjerenje, da je „plebs“ nula, raja za telenje tereta, okuplja se otmjena „vladajuća stolica“,

koja hoće da vodi neku riječ, a koja ne bi nigda po svojim individualnim sposobnostima, znanju i radinosti došla do nečega. I eto, ta sredina, za koju se može utvrditi da je u sto postotnoj cifri negativna, „caruje“ u ovom tužnom krešimirovskom gradu, a kad bi netko i pomislio njihov zrakoprazni „Olimp“ bacit će ga u dubine paklene, jer smatraju da je to njihovo isključivo pravo po pravu nasljedstva, koljena, ili neke neophišnje, apstraktne sile.

Trpilo se to i toleriralo, kao što se je trpilo srednjevjekovno pašovanje, ropstvo, kmetstvo. Ali kmetstvo se danas zakonom državnim ukida i žigose kao sramotan društveni odnos. A sa kmetstvom treba da ide iz našeg javnog života i onaj upravljački manir, koji je politička emanacija kmetstva.

Zato, jer i naš grad treba da koraca u punoj progresivnoj snazi sa pulsiranjem života i društvenog napredka; zato, jer mladost traži svoje pravo, svoj vodeći položaj u tom pulsiranju; zato jer je ona neprijetljivo loše, stoposto, negativne tradicije i prijatel-

Nalazi se u štampi

„NARODNI KOLEDAR“
1931.

ZA KATOLIKE i PRAVOSLAVNE

Uz zanimljivo i korisno štivo, u njemu će se naći i sve drugo što našem svijetu najnužnije treba: sve poštanske, telefonske i brzozavne tarife za tu i inozemstvo, vozni redovi, imenik telef. preplatnika, itd.

Ij savremenosti i napredka, zauzet će ona svoj stav prema onima, koji bespravno i bez ikakve sposobnosti označuju sami sebe za pravake našeg društvenog života. Taj stav mladih je borben, ali i pozitivistički, realan i sređen. Oi će ići za tim, da se skupe sve mlade snage u našem gradu u prvom redu, a orda u čitavoj sjevernoj Dalmaciji kao našem prirodnom zaledju, pa da se onda otpočne sa radom na stvaranju temelja za socialno, kulturno i ekonomsko podizanje našeg grada, težaštva i seljaštva. No će se zazirati ni od najsitnjeg, na oko najbeznačajnijeg posla, jer se zna da sklop sitnih i najsitnjih narodnih interesa sačinjava velike narodne probleme.

U pogledu na isključivo šibenske komunalne probleme tražit će se zdrava komunalna uprava, ospobljena komunalna administracija, sređivanje i realno raspolažanje komunalnim finacijama, temeljito proučavanje socialnih, a osobito težačkih pitanja, vođenje realnog računa o podizanju i unapređenju privrede i industrije, a sve to na temelju stvarnih narodnih potreba.

To je stav mladosti naprma onih, koji odbijaju učestvovanje mladosti u bilo kojem poslu i na tom radu, razrađujući i studirajući sva aktuelna pitanja radil će omladina protiv nerada starih, a za napredak narodni.

Mladi šibenčani.

Sve vrsti naočala mogu se dobiti u drogeriji Vinka Vučića

Salamon Drukker -- ŠIBENIK

Prišpijelo

ODIJELA, KAPUTA, jesenskih OGRTAČA prvorazrednja inozemskih tvornica. Cipela Hermann-Hirsch. Sešira „Habig“ Bor-salino. Rublija Taussig Wien. Francuskih tkanina za dame. Engleskih štofova. UZ NAJPUVOLJNIJE CIJENE. TKO DOBRU ROBU KUPUJE, TAJ JEFTINO PROLAZI!

ŽENSKA LJEPOTA je moć žena!

Krema CITRON

iz pravog limunovog soka. Najnovija, krema proizvedena na znanstvenoj podlozi.

Dobiva se svagdje i u Šibeniku: Drogerija Petar Torre

Krema ETOILE NOIRE

oslobada kožu od svake nečistoće i čini teint nježnim i svježim.

Gellé Frères Paris, 6, Avenue de l'Opera.

Krema NARTA

steže za čas sve kožne rupice a da ne posjeduje nikakovo astringirajuće sredstvo.

VIJESTI IZ SJEVERNE DALMACIJE.

Pruga Pirovac—Šibenik

PIROVAC 22. X.

Do sada je prugu Jadranske Plovidbe između Šibenika i Pirovca vršio parobrodić „Tomaseo“ radi toga, jer se mislilo da drugi parobrodi ne mogu proći ispod mosta u Tijesnom radi pličine. Ali kako dozajemo neki dan je ispod tog mosta vrlo lako i bez muke prošao parobrod „Kozjak“. Kad se uzme dalečina, a i jaka frekvencija putnika na toj pruzi onda se ističe sama od sebe potreba da se na tu prugu postavi veći parobrod, a u prvom redu „Kozjak“ koji bez poteskoča prolazi ispod mosta. Sada nastupaju zimski dani, pa je parobrodić „Tomaseo“ apsolutno nepodesan za tu najdalju prugu u našoj okolini. Putnici se nemaju gdje skloniti, dok na „Kozjaku“ postoje lijepi drugi razred sa centralnim grijanjem, a i za putnike trećeg razreda postoje udobno sklonište. Nadamo se da će Jadranska Plovidba uvidjeti ovu potrebu i staviti u saobraćaj na tu prugu „Kozjak“, koji će u svemu odgovarati svrsi.

Psi uništavaju stoku

Prije nekoliko dana u Kneževratima se desio nešto slučaj, da je čilav čopor lovačkih pasa nepoznatih vlasnika pokao tamošnjim seljacima oko dvadeset ovaca. Kad se uzme u obzir ekonomska bijeda, koja vlada u našim selima, to je pravi udarac. Vlasti bi trebale da izdaju stroge naredbe, da se psi moraju držati u vežnji, a ne da se puštaju klatariti i da vrše posao vukova.

Kupuje se za gotov novac!

zemljiste za gradnju ili zgrada; u obzir dolaze isključivo objekti na Dž. cesti, do Sada, ču Kina Testa i u Obali, uopće pak u gradu ako je pristupačno kolima. Cij. potanko specificirane ponude sa cijenom, predati u zatvorenoj kuverti, adresom: Kupnja B.D.S., upravi lista.

Opereta u Drnišu

DRNIŠ, 23. X.

U subotu 1. novembra o. g. davat će se u Sokolskom Domu premiera operete OLLEY-POLLY. Orkestrom dirigira g. J. R. Rajhenić, a redatelj je g. Milivan Opara. Pjevaju gđe M. Rajhenić, N. Opara, gđice V. Regner, V. Mudronja i gospoda: A. Vukorepa, M. Nakić, N. Mijić, M. Jurčić, Č. Montana, Vj. Svetec, S. Dedić i F. Flöigel.

Sligla velika količina štednjaka (sparcherta) kao i peći za grijanje soba iz prve bečke tvornice.

Radi reklame prodaje se uz ivorničke cijene. Vrsnoću i kvalitetu može svak pogledati bez obaveze na kupnju kod

MILAN REIJA trgovina željeznom robom.

Zaraza difterije i šarlaha u skradinskoj općini.

SKRADIN, 23. X.

U našoj općini u zadnje vrijeme u velike se rasirila zaraza difterije i šarlaha. U samom Skradinu bilo je nekoliko slučajeva te zaraze, dok je u selima Sonkoviću, Dubravicom i Rupama uprav harala. Općinske sanitetske vlasti poduzele su najradikalnije mјere, da se zaraza paralizira, ali nažalost to ide prično teško, jer naš svijet neće da se drži ljekarskih savjeta, a i socialni i higienski uslovi u kojima žive naše seljaštvo tako su strašni, da je svaka poljativna mјera nemoguća. Sve ono što bi trebalo našim selima teško je nabrojiti, jer im sve među pa i najelemtarniji uslovi za život ljudi.

1000 listova konceptnog papiraza kancelariju Din. 90.— 1000 vel. listova bijelog papira za zamolavljanje Din. 240.— dobiva se kod tiskare E. Vitaliani i Sin.

šli akustičnu definiciju ispalala bi strahota, groza, Sodoma i Gomora.

Imajte kuraži da zaronile u tu pomršenu predu plavih, crnih, žučljivih, nasmijanih, pogleda, pa će te osjetiti neke igličave dodire i vidjet će te da se tu jedino „radi“ na utoptanoj uskoj arci gdje se sve vrti i plaća pogledima.

* * *

— Sto si se zavio kô paragraf i tako apatnično vučeš noge kao da si na sprovodu?

— samo teški krvavi pogled odgovara na moje pitanje.

— Sto ti je čovječe? Da nisi bolestan? Oči su ti upaljene? . . . — pitam jednog mog prijatelja.

— Grijeh — cijedi mi on kroz zube, a glas mu dubok, zarastao u katar, neprospavan, težak.

— Grijeh — opetuje on, i gleda me krivo neprijateljski krvavim upaljenim, mamurnim očima — a ti si kriv. Zavađaš ljudi usamljene sa tvojom „Šibenskom nedjeljom“ . . . Eto neki dan sam čitao tvoju glupu nedjelu i osjetih se sam usamljen, ostavljen sa olovom u duši. Večer. Bura poskakuje i plazeći hladno me dodiruje do u dušu. Predamnom se u mislima protegla crna duga noć kao neizmjerni drum. Idem bez svoje volje i već nosim grijeh u mislima . . .

Kosovo, vino, Stevo, Grijeh! . .

Upadam, već unaprijed izričem osudu na samim sobom. Ublažujem je olakočujućim okolnostima: zima je, sâm sam, ostavljen, nemam zimske iluzije i momram — moram . . .

— Daj vina!

— Iskri mi se u čaši. Kroz njega gledam na moju tugu u meni. Kako sve to bolečivo tiši; sve je to nerazumljivo: neki pusti, raskidani: „weltmertz“.

— Daj vina još . . .

— Osjećam kako mi se oblačine ganjaju po mozgu. Nešto se tali, otkida, odlazi u meko drhtanje gusala u sevdalinci . . .

— Kako se gibaju ljubičasto plavi duhanski dijmovi i violina i pjesma promukla, teska, razbijica.

Početak gradnje perivoja pred crkvom Gospe van grada.

Kako čujemo Općina je primila svotu od Din. 400.000 na račun odstetite radi ukinutih općinskih taksa na izvoz i uvoz društva La Dalmatienne-a. Ta će se svota, u glavnom upotrebiti za izgradnju perivoja pred crkvom Gospe van grada.

U svoje vrijeme bio je u izlogu drogerije „Nada“ izložen nacrt tog perivoja. Mi smo u našem listu iznijeli zamjerke tom nacrtu, jer je on i bio za to izložen, da bi građanstvo, a i stručnjaci mogli da da dadu svoj sud, po kojem se obećalo korigirati nacrt. Ali kako čujemo na nacrtu nije izvršena ni najmanja korektura, pa će se pri izradbi striktno držati izloženog plana. A ako se bude tako radilo mi ćemo za sumu od 350.000 dinara dobiti opet šematorije, a ne park. Dok, kad bi se radilo na način kojeg smo mi svojevremeno izložili u našem listu kritizirajući spomenuti nacrt općinskog tehničkog odsjeka, mi bi smo dobili lijepi moderni park, a općina bi utrošila tekmar jednu trećinu spomenute sume, a ostali dio novca mogao bi se upotrijebiti u druge svrhe, gdje se isto tako osijača potreba raznih popravaka i izgradnje. A osim toga postiglo bi se ono za čim se ide, a to je perivoj, a ne šematorije.

Zaštarjeli običaj, koji je prije dominirao u građiteljstvu, da se parkovi ograđuju nestao je potpuno. Samo se neesletski objekti gledaju sakriti raznim zidovima, a estetski se otkrivaju u potpunosti, jer to je ugodno oku i osjećaju za lijepo.

Ova radnja zasjeca i u regulaciju našega grada, koji će valjda jedan put doći do svog regulacionog plana, pa se je posao mogao prepustiti stručnjacima, koji bi . . . sve razloge izgradili taj park tako, da ne bi u budućnosti bio na smetnju regulaciji grada, već bi ostao kao homogen estetski ukras.

Kad smo mi u našem listu donijeli kritiku nacrtu općinskog tehničkog odsjeka, dat nam je ispravak sa te strane, ali on je bio bezvrijedan, jer nije opravdao potrošak i gradnju zidova, a to je bilo glavno što smo mi u našoj kritici istaknuli.

Stivo sa violinom i drhtajima jaše u oblaku . . .

— „Ej vidot, ne vidot“ . . .

— Vina daj . . . !

— Sve se prelijeva, sve teče i klizi kao na uzibbanom moru lada. Ta naša luda lada u kojoj korimili violina . . .

— Sva su lica bez obrazina: samo golo, kravato, znojno, ugrijano meso. Svi se valjamo bez morske bolesti . . . još. Jaučemo u nekom bezstiskom ritmu vezani zajedničkim pojasmom za spasavanje. Pomalo tonemo, tonemo . . .

— „Ej mila majko podigni me

malkoo . . . e

Podigni me malo na penzeri . . .

Da ja . . . juh . . .

— Tad staklo prasne i slomi se; zasija ranjavo, a vino teče, upija se, cijedi. Teče i dim i vino i pjesma . . .

— Stvari plešu u lijrenom čardašu. Lome se nožice stolica. A onaj stol? Taj stol što se vrti u dimu pomamno, a preko njega visi stolnjak kô viteska kabanica prelivena krvlju. Sve pleše . . .

— Ništa ne vidim od modrikastog sna. Povlači me teško za očne kapke. Jaše mi na nosu . . . san. Šumi mi u glavi zaborav, a luda lađa leti u ritmu čardaša . . .

— Smirite se! Mi tonemo, tonemo u duboke tamne oceane. Žmarci slatkogorki plaze mi hrpenjicom. Padamo bezglavo i vrtimo se u velikim praznimama. Kad ćemo sjesti u modre sfere tih teških dubina — mislim — i san, samo san . . .

— Kako su zvuci violine umorni i daleko . . .

— „Spavaj, spavaj moj premili sanče . . . jer od sanka ništa ljepše nema“ . . .

— Probudio sam se — nastavlja moj prijatelj — držeći se za glavu u kojoj je šumio mamurluk.

ŠIBENSKA NEDJELJA.

Senzacija nema! Sa ovom izjavom moram una prijet lojalno upozoriti čitatelje „Šibenske nedjelje“ i pripraviti ih da progutaju nešto suhoparnih sitnarija koje će im evoga puta servirati.

Sećemo! Zima je, pa traperski skakućemo u jednom utoptanom krugu. Svejedno, da li je to smješno, glupo ili nije.

Sećemo: „Šibenska nedjelja“, Šibenik, Poljana, obala, more, živi i mrtvi historijski ostatci; sve šeće ljeni, tapkavo, šibenski, tromo u stilu krize u pri vredi, vinu komunalnim poslovima, ljubavi; sve jedno: sećemo.

I nebi se mi vrijeli u tom usplahirenom krugu, ali šećnja je najjeftiniji posao u ovom našem grijezdu. Tu nestaje kuluka, privredne krize, stecajeva (jedino možda u ljubavi); tu se ne znoji krvavim dinarskim znojem, jer se šećnja plaća pogledima.

Brojim i upadam u nemoguće cifre, koje nebi dešifrirao ni moj vrijedni profesor matike, koji se godinama mučio, da od mene napravi nekog Arhimedea, a kad tamo ne dotjerah u toj meštrići dalje od običnog tigovačkog pomoćnika. Ipak brojim poglede. Hiljade i hiljade kô mali klizavi, raznobojni reflektori klize svugdje, prodiru i ogoljavaju. Hiljade i hiljade ostrih, tupih, idiotskih, glupih, pametnih, inteligentnih, strasnih, nestrasnih miču se u jednom utoptanom četverokutu. Ukrštavaju se kao zvukovi radia. Lome se, kidaju, hrvu, mrse se i odmrsuju. To je možda jedino polje „rada“, gdje sino aktivisti u punoj mjeri.

Pogledi u bijesnom neharmoničnom ritmu teških besciljnih koraka urlieu i sapäu, biju se, režu, kidaju. Njihovi bezvučni dialozi zasićeni su svim onim osjećajima, koje naš uglađeni, stegnuti građanski moral drži na indeksu. Oni bez glasa plaze, gmižu, vrijedaju, ujedaju, sniju se, ljube, jer to se ne plaća ni cenzuriše.

Kad bi za tuskričavu, elektriziranu atmosferu na-

Gradska kronika

Našim predplatnicima. Umoljavamo naše predplatnike da nam podmire staru predplaću i obnove novu. Kao i one oglašivače koji nisu do sada podminali dugovanje za oglase da to učine.

Slava Kr. Mornarice. Dana 31. oktobra ove godine na dan podignuća naše zastave na ratnom brodovlju god. 1918., proslavite naša ratna mornarica najvećanje svoju slavu. Tog dana će prvi put nastupiti i mornarička glazba.

Šibenska glazba koncertirat će u nedjelju 26. ov. mj. u 11.30 u ulici Kralja Tomislava, u slučaju povoljnog vremena u gradskom perivoju.

Mučenje teglečih životinja. Opazili smo, da se na strašan način muče i tuku u našem gradu. Kola se pretovare, pa ako konj ne može da vuče uz uzbrdu mlake ga bez milosti. Policijske vlasti bi trebale da spriječe i strogo kazne te barbarlukе.

H. M. D. „Kolo“ pjeva na dan mrtvih na groblju.

Hrvatsko Muzičko Društvo „Kolo“ odlučilo je, da 1. novembra o. g. (za dan mrtvih) na groblju sv. Ane u 3 sata poslije podne, sa muškim zborom, otpjeva „Nadgrobniču“.

Ovaj lijepi običaj vlada već odavnina u svim našim većim građevinama, kad pjevačka društva i gradjanstvo hodočaste na groblja, da se poklone sjeni svojih po-kojnika.

Kako do sada to nije bio običaj u Šibeniku, to se ove godine po prvi put odlučilo „Kolo“ kao naše najstarije pjevačko društvo, koje će tog dana bez dvojbe privući mnogo više gradjanstva na groblje, što zaslužuje veliku hvalu.

Oko djaka i kinematografa. Mi smo po svojoj dužnosti registrirali spor među djacima i kinoskladnicima bez obzira na to, dali će to nekome biti draga ili ne. Kako smo sada informirani spor je djeleljeno likvidiran, posto su vlasnici kina „Balkan“ izjavili đacima, da oni nisu ukidali đajačkih karata. Prema tome, čini se, oni su uvidjeli, da je jedan prekosan stav prema đacima neopravдан, a i nepoželjan. Tako će se ova nepotrebna afera dokončati.

Matije Gupca ulica. Matija Gubec je jedna markantna, dapaće, jedna od najmarkantnijih ličnosti u hrvatskoj historiji, a po ulozi, koju je odigrao u socijalnim strujanjima srednjeg vijeka i figura zapazena u historiji Europe. Ulici, koja vodi od „Vanjskih“ prema gornjem dijelu bolnice dadoće ime tog velikog seljačkog vođe, valjda za to, što u toj ulici stanuje naš najrasniji težački elemenat. Ali sa tim krštenjem ta ulica izgleda da nosi sav onaj nemar, koji se pridaje atributu: seljački. Kad padnu kiše, voda navre kao rijeka niz ulicu, a pošto nema kanalizacije voda se slijeva u donji dio kuća, tako da su se, za zadnjeg nevremena, počela đeca topiti u Šime Baranovića.

I općinski redar rijetak je gost u toj ulici. Đeca koja stanuju u toj ulici vide ga jedino onda kad siđu u grad, pa im ulijeva silan respekt, ali bilo bi mnogo bolje, kad bi se on počešće pokazivao i u samoj ulici.

Dolazimo u sumnju, dali općinska uprava zna da postoji u našem gradu ulica, koja je krštena slavnim imenom Matije Gupca, jer kad bi znala, valjda bi izaslala nekoga iz tehničkog odsjeka da konstantira, da se i tamošnje stanovništvo nalazi u Šibeniku.

Nakarada na dječjem igralištu na Šubićevcu. Nedavno je na dječjem igralištu na Šubićevcu podignuta nekakva ograda, koja bi najbolje pristajala na pazar, da posluži za vezivanje volova i drugih domaćih životinja. Neznamo kakav ukus imaju ljudi koji su je podigli, ali zato oni nemaju nikakvog prava da vrijeđaju osnovne zakone estetike. Oni kameniti stupovi su nemogući, ali su ipak mogli dobiti lijepši oblik, da su im kapiteli više istaknuti. Kad se nekome htjela već napraviti usluga kupnjom tih stupova onda su se morali postaviti sa nešto više razumijevanja. Mjerodavni faktori treba da znaju, da kad se nešto radi treba pametno raditi ili uopće ništa ne raditi. U ovakovom slučaju znači bacati novac utaman i nagraditi ono, što samo po sebi nije nikako nagrđeno.

Pokućstvo uz tvorničke cijene možete dobiti samo iz mog skladista, uvijek bogato obeskrbljenog od glasovite tvornice: Rudolf Kaiser, Osijek. Cijena i kvaliteta bez konkurenčije!!!

OTTO GRABOVAC.

Više udomljenja. Općinska policija pohapsila je više lica, za koja se nije moglo ustanoviti čim se bave, a poznata su kao notorne skitnice i prosjaci, te ih udomila u zavičajne općine.

Put kraj bolnice. Tuže nam se građani, koji stanuju na putu, koji vodi od glavne ceste prema putu za Pisak na cijano stanje u kojem se nalazi ta ulica. Tako da je i u danu neprohodna, a kamo li po noći. Manjka i dovoljna električna rasvjeta. Općina bi trebala, da vodi brigu, ne samo o centruvu već i o periferiji.

Što je sa popravkom puteva i ulica na Gorici? Već nekoliko puta smo se osvrnuli na očajno stanje nekih ulica i puteva na Gorici, koji prije daju utisak jednog običnog albanskog gorskog sela, nego grada kojem predstoji neki veliki industrijski razvitak. Nema riječi sa kojom bi se dalo okarakterizirati pravo stanje u kojima se ti putevi i prolazi nalaze. Pa i sami put na groblje je takav, da je strahota, Barem taj put koji vodi u vječni mir, koji će nas sve izjednačiti, mogao bi se popraviti iz pieteta prema mrtvima. Kad će se to uređiti . . . ?

TROŠARINSKI PRAVILNIK sa Pravilnikom za izvršenje odredaba o banovinskoj i općinskoj trošarini. Knjiga, kako joj naslov kaže, potrebna je u prvom redu svim trošarskim proizvodjačima i prodavačima, a naročito fabrikama špirita, proizvođačima i prodavačima rakije i likera, a korisna je i proizvodjačima i prodavačima vina i vinskog mošta, te dobro dolazi finansijskim službenicima carinske i poreske struke i finansijske kontrole, kao i svim carinskim posrednicima i uopšte svima onima koji se bave špedicijama špirita, rakije, likera i vina. Navlastito je potrebna svim opštinama, koje naplaćuju opštinsku i banovinsku, a kadkada i državnu trošarinu. Cijena je broširanoj knjizi, koja obuhvaća 116 stranica oktav formata, 20 dinara, a može se dobavitje od same izdavača g. Lovra Kalašića u Zagrebu, Deželićeva 56, ili u Mariboru, Aleksandrova 18.

Službujuća ljekarna. Ovu sedmicu vrši noćnu službu ljekarna Milošević

Braća Laurić, frizeri — Šibenik. Onduliranje i vodeno, manikiranje. Muški i ženski salón. Stigla vješta frizerka.

SPORT.

Očekujemo nova iznenadenja!

Sutra se nastavljaju u našoj državi do sada najinteresantnije futbalske borbe za naslov prvaka države

Pokušavalo se već nekoliko puta davati razne prognoze o definitivnom pobjedniku, ali sve te prognoze bila su nagađanja, koja su isto tako mogla svršiti u koš. Danas već, imajući pred očima posljednja dva susreta, omogućeno nam je donekle pogledati napred.

Tko će postati prvakom države?

Zagrebačka „Concordia“ je favorit! Iako se mentalno nalazi na drugom mjestu, „Concordia“ je lijepo učvršćena u vodećoj poziciji. Goal-diferencija joj je samo za dvije desetine slabija od vodiča sadašnje tablice „B. S. K-a“. Osim toga ima krasne izglede u budućnost. „Concordia“ se ne „seli“ više. Sve utakmice, koje nas još dijele od dovršenja prvenstva, igra ona u Zagrebu protiv „Hajduka“, Slavije (Sarajevo) i „B. S. K-a“, na svom terenu. A to znači mnogo! Ako joj uspije kod sutrašnjeg susreta pregaziti „Hajduka“, ili završiti igru neodlučno, naslov prvaka „Concordiji“ je neizbjegljiv. Pa i kad bi ovu izgubila, a zadnje dvije završila u svoju korist, opet bi se mogla nadati časnom naslovu.

U svakom pogledu „Concordija“ je najzbiljniji kandidat za prvo mjesto!

Hoće li se „B. S. K.“ čvrsto držati?

„B. S. K.“ je pretposle nedjelje pobjedivši „Jugoslaviju“ avanzirao na prvo mjesto, jer mu je goal-diferencija bolja od „Concordijine“. Usprkos njegovu vodstvu on je u vrlo lošoj situaciji, jer sve najvažnije utakmice igra na strani. Prošle nedjelje odigrao je u Sarajevu neodlučno 0:0 sa domaćom „Slavijom“. S ovom utakmicom izgubio je „B. S. K.“ jedan bod. Samo slučaju ima da zahvali, što je i beogradski susret „Jugoslavija“ — „Concordija“ završio neodlučnim rezultatom, pa je tako i ova izgubivši jedan bod ostala na svom starom mjestu. Inače, da je „Concordija“ igru dobila, „B. S. K.“ bi se sa sadašnjeg položaja morao seliti.

„B. S. K.“ nije čvrst! Samo nemogućim slučajem mogao bi ostati, gdje se sada nalazi, no u to ne vjerujemo. Ali za to, ako se bude trudio, slobodan mu put do drugog mjeseta, a i ovo je časno!

Hajduk se približuje vrhu — što želi?

Za „Hajduka“ koji je u početku važio kao favorit, sve nade su bila izjalovljene, osobito iza velikog poraza u Beogradu 2:5 za „B. S. K.“ i poslije katastrofalnog poraza 0:4 u Sarajevu po domaćoj „Slaviji“. A onda „Hajduk“ je doživio trzavice u vlastitom vodstvu. Zaostao je daleko iza drugih, ne samo po bodovima nego i po goal-diferenciji. Za „Hajduku“ u ovom prvenstvu, važi ona stara: tko će gore, taj će dolje; tko će dolje, taj će gore. I zaista „Hajduka“ sreća se vraća. On se oporavlja i po malo uzdiže. Posljednja pobjeda nad osječkom „Slavijom“ dovela ga je na treće mjesto, a samo ga jedan bod dijeli od vodeće dvojice.

„Hajduk“ reflektira i na prvo mjesto — hoće li mu to uspeti, nezna se. Zna se samo to, da njegovi „izleti“ svršavaju katastrofalno. A to mu se može i sutra desiti u Zagrebu.

Ručne sedmice sastaje se „Hajduk“ kod kuće sa „B. S. K.-om“, pa će ovo biti najzanimljiviji derby-susret. Hoće li „majstor s mora“ i lanjski prvak države, dozvoliti, da mu „B. S. K.“ preotme prvo, odnosno, drugo mjesto?

Favorit „Jugoslavija“ je podbacila!

I „Jugoslaviju“ kao i „Hajduku“ izdala je sreća. I ona je bila, kao i „Hajduku“ jednom na čelu tabele, ali se morala povući.

„Jugoslavija“ je spala na četvrtu mjesto, no kraj svega toga nalazi se još uvijek u povoljnoj situaciji, jer najvažnije utakmice igra kod kuće.

„Jugoslavija“ bi se još uvijek mogla popraviti. Sutra već ima prilike. U Sarajevu je čeka, obzirom na rezultate sa „Hajdukom“ i „B. S. K.-om“, vrlo teška zadaća. Ako „Jugoslavija“ pobedi „Slaviju“ zaузeti će vjerovatno na tablici treće ili četvrtu mjesto. Ako pobedi i „Hajduku“ može kandidirati i na drugo mjesto. Ako se desi, da sutra pobedi „Slaviju“, „Jugoslavija“ se mora svim silama boriti da na finalnoj tablici zauzme četvrtu mjesto — inače morati će se zadovoljiti petim.

Sarajevska „Slavija“ je tvrdi orah!

Sarajevska „Slavija“ u prvoj polovini državnog prvenstva bila je ravna svojim posestima iz Osijeka.

Naša prava

Kolinska
CIKORIJA

MALI OGLASNIK

Cijena do 20 riječi 10 dinara, svaka daljina riječ 25 para.

Filtar za ulje, njemački proizvod prodaje se reflektanti nek se obrati upravi.

Tasu (gvantijeru), od srebra, malu, traži se obratiti se u Upravi.

Reflex - foto aparat „Ernemann“ i „Wega“ povećalo, sve kao novo sačuvano, prodaje se vrlo umjerom cijenom, obratiti se upravi.

Električna brusiona Ivan Bastjančić Šibenik. Prima i izvršuje sve spadajuće radnje — za brušenje garantiram. Popravljaju se kišobrani. Prodaja bicikla te spadajućo djelova Sve uz najpovoljnije cijene.

Philips radio aparati za gotovo i na otplatu kod ovlaštenog prodavača knjižara FILIP BABIC ŠIBENIK. — Torničke cijene.

Tražim stan sa 4 sobe i ostalim nuzprostorijama. Obratiti se u Upravi.

Veliki automatični kantar (vaga) do 10 kvintala, tvrdog drveta i željezo, potpuno ispravno, prodaju se. Obratiti se tiskari E. Vitaliani i Sin.

Unajmljuje se dvi sobe sa klozetom i nuz prostořijama na prvom spratu u centru grada. Za potankosti obratiti se na upravu.

Naučnicu djevojku 14—15 god. staru, triži se. Obratiti se u tiskari.

Prodaje se stalaža (skancia) po pekarskoj potrebi sa 7 pomjenih suhih dasaka. Obratiti se Tiskari Vitaliani.

Sanduke drvene-jake, velike, prodavaju se. Obratiti se kod tisk. E. Vitaliani i Sin.

Zahtjevajte ilustrovan katalog bezplatno u kuću. Na slotine i slotine ljudi kupuje kod nas kućne i gospodinske predmete. Stvar vrijedi jednog poiskustva. I. razpošiljaonica „Omnia“, Ljubljana.

Svjetsko poduzeće traži talente za prodaju potpuno novih artikala bez konkurenčije. Predujam za putovanje se odobrava. Provizija 30% pismeno garantirana. — Sapira, Ljubljana.

Držalo se da će i ova, kako je započela, izgubiti sve igre, i ostati bez bodova. Ali...! „Slavija“ je u drugoj polovini iznenadila! Napredovala je bolje i više od ostalih i postigla u ovoj polovini do sada najviše bodova.

Iznenadujući rezultati 4:0 i 0:0 sa „Hajdukom“ i „B.S.K.-om“, donijeli su joj toliko bodova, da ugrožava i „Jugoslaviju“ položaj.

Uspije li joj sutrašnjim susretom, tući „Jugoslaviju“, što bi se vrlo lako moglo desiti, „Slavija“ se može pripremiti za četvrtu mjesto.

„Slavija“ je pokazala, da je ipak nešto i popravila svoj placement.

Osječka „Slavija“ je zapela za nulu!

Osječka „Slavija“ nije smogla, da postigne u svim dosadašnjim igrama ni počasnog boda. Mislio se, da će kod kuće biti bolja, ali ni tu nema sreća. Od početka još uvijek je na posljednjem mjestu. Kod osječara opaža se da nisu navikli na ovakove, teske, borbe, a to se najjače opazilo kod posljednje igre sa „Hajdukom“. Ovaj je u Osijeku od jedanaest protivnika ima samo jednog i to odličnog vratara Pivka. Ovaj je hvatao sve, pa i nemoguće lopte, koje su svakog časa ugrožavale „Slaviju“ vrata i letjeli prema goalu.

„Slavija“ će i ostati posljednja — a da li će joj ovo biti pravo...? Netko mora biti prvo i s obratne strane.

Prošlo kolo donijelo je dvije neodlučne utakmice. Ova neodlučnost postavila je još veću neizvjesnost.

Šta će nam donijeti sutrašnje kolo?

Najvažnije sutrašnje utakmice održavaju se u Zagrebu i Sarajevu.

Derby-utakinica „Concordija“ — „Hajduk“ u Zagrebu, a „Jugoslavija“ — „Slavija“ u Sarajevu.

S interesovanjem očekuje se također beogradski susret „B.S.K.“ — „Slavija“ (Osijek).

Tko će pobijediti?

Ovo će po svoj prilici biti prvo prvenstvo u Jugoslaviji koje će prvaka izbaciti u posljednjem kolu. — ero —

BOŽANSTVENA KOMEDIJA - PAKAO

za '6 ilustracija slavnoga Dore-a, 364 strane formata 35/27 cm. Preveo prof. Stj. Buzolić. — Uvezano u zlatu Komad Din. 100. Kod naručbe od 5 kom. 25% popusta.

Na otplatu po Din. 20.— mjesечно.

Naručuje se kod: Tiskare E. Vitaliani i Sin Šibenik

Pozor domaćice! Ulazi se u sezonu, kad se suhomesnati proizvodi najrađe vide na građanskom stolu. U mojoj trgovini suhomesnate robe dobije se sve ono, što u kućanstvu treba uz najjeftinije cijene; Mast na malo i veliko po Din. 22.—

Sve vrsti prvorazrednog suhog mesa uz tvorničke cijene. Čajni maslac neupakovani 44 din kg. na malo. Čajni maslac marke „Zvono“ din 56 1 kg.

Prodajem sve vrsti sireva, a osobito domaći ementaler uz najniže cijene. Preporuča se mušterijama

ZORA MAJOWSKY.

Ante Frua — Šibenik. Ulica Kralja Tomislava Skladište D. M. C. i TRIDENT konca.

„ILS“ Industrija Liese — Šibenik. Skladište gradjevnog materijala vis-a-vis željezničke stanice. — Telefon br. 61 i 30 prodaju na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene. — Tvornica sanduka.

ŠIBENIK

ŠIBENIK

Širite „ŠIBENSKA NOVOSTI“

za gospoda Din 240. - 790.

za dječake 11-16 g. od Din 200. - 420.

za djece 3-10 g. od Din 110. - 160.

zimski kapati od . . Din 300. - 750.

hlače po Din 89. - 150.

**OGLED SLOBODAN
BEZ OBAVEZE NA KUPNUJU.**

Samoprodaje u svim većim mjestima!

U ŠIBENIKU PRODAVAONA:

TIVAR

ODIJELA

Ulica Kralja Tomislava -- kuća Cefer br. 44.

Pokućstvo

iz centra domaće industrije, Osijeka, dobijete uz konkurentne cijene kod:
Stjepan Karković
ŠIBENIK

ŠIME ANTIĆ - Šibenik

Trgovina manufakturom robom
Veliki izbor platna za rublje, sefira, oxforda, trikotaža i t. d.
uz najumjerenije cijene.

GRGO OLIVARI I DRUGOVI

građevno poduzeće
ŠIBENIK

Preuzimaju i izvršuju sve vrsti
grnđevinskih poslova najsol
dne i najkulantnije.

Obavlja sve spadajuće tehničke
radove, projekte i t. d.

Stipe Zorić, vrtlar

Šibenik

Poljana
Kralja Petra

Prodaja svježeg
cvijeća, te raznih
biljka u loncima.

Izradjuje vjenčane bukete
kao i nadgrobne vijence.

Cijena od Din. 60. pa dalje

Posjetnice i zahvalnice 50 komada Din 20.—
na dalje kod tiskare E. Vitaliani i Sin.

Vaso Čok i Jovo Paklar

ŠIBENIK (Dalmacija)

Bogato skladište stakla za prozore, šupljeg stakla, porculana, kuhijskog posuda. Aluminisko, emajlirano, papirnate robe, mineralne vode, bombona i t. d.

Ulastiti proizvod crkv. svijetla

Adresa za br. Čok- Šibenik

Broj računa kod

Ček Zavoda — Sarajevo 4243.

„SLAVIJA“

TVORNICA SAPUNA

Braća Iljadica-Grbešić pok. Petra

ŠIBENIK

Proizvoda za domaćice najbolji i najkorisniji sapun za pranje rublja:
žuti, zeleni i bijeli.